

**DRAMMEN
KOMMUNE**

Årsmelding 2023

- eldrerådet

- et godt sted å leve

Innledning

Eldrerådet er et folkevalgt organ med hjemmel i kommuneloven. Rådet er valgt av kommunestyret og uttaler seg i saker som gjelder de eldre. Personer som representerer de eldre og har spesielt fokus på deres interesser er ofte underrepresentert i folkevalgte organer. Av den grunn er det ikke en selvfølge at deres synspunkter vil inngå i saksgrunnlaget når politiske vedtak fattes. Ordningen med et eget eldreråd veier til en viss grad opp for et demokratisk underskudd i tradisjonelle politiske organer.

Rådets arbeid blir regulert i forskrift om medvirkningsordninger. Det følger av forskriftens § 2 femte ledd at rådet skal utarbeide en årsmelding som legges fram for kommunestyret.

Rådet ble konstituert 22. oktober 2019.

Denne årsmeldingen omhandler tidsperioden januar 2023 til og med september 2023.

Sammensetning av rådet

Representanter fra paraplyorganisasjoner:

Arild Wilberg (Mjøndalen Rotaryklubb)

Thore Steffensen (Svelvik pensjonistforening)

Magne Gulbrandsen (Pensjonistforbundet Nedre Eiker)

Rune Bugge Persson (Drammen pensjonistforening)

Aslaug Brandt Throndsen (DOB/Nettbuss pensjonistforening/jernbanepensjonistenes forening)

Odd Rune Helgeland (Konnerud pensjonistforening)

Harald Ferling Lund (Jernbanepensjonistenes forening)

Linda Vestgarden (Fagforbundet, pensjonistutvalget)

Liv Karin Holter (Svelvik pensjonistforening)

Varamedlemmer i numerisk orden:

1. Gudrun Ustad (Pensjonistforbundet Nedre Eiker)
2. Erik Dalheim (Drammen Rotary)
3. Randi Soltvedt (Svelvik pensjonistforening)

Kommunestyrets representanter:

1. Kari Palm (MDG)
2. Ana Maria Silva-Harper (H)
3. Kari Alvim (SP)

Varamedlemmer i numerisk orden:

1. Ole Lønseth (AP)
2. Ellinor Sibbern Moen (SP)
3. Knut Falck Bergan (FrP)

Arild Wilberg var leder av rådet fram til han i kommunestyrets møte 14.02.2023 sak 22/23 ble fritatt fra sitt verv. I samme møtet ble Liv Karin Holter fra Svelvik Pensjonistforening valgt inn som fast medlem av eldrerådet.

I eldrerådets møte 09.03.2023 sak 9/23 ble Aslaug Brandt Trondsen valgt som ny leder. Hun var nestleder i eldrerådet fram til 09.03.2022. Rune Bugge Persson ble valgt som ny nestleder.

Nøkkeltall

Antall møter	Antall saker	Antall orienteringer
4	40	22

Tidspunkt for møter og alle saksdokumenter er tilgjengelig på kommunens nettside. Alle møtene i 2023 har blitt avholdt som fysiske møter. Formannskapssalen på rådhuset i Drammen har vært eldrerådets faste møterom.

Reglement

Eldrerådet vedtok i sak 13/21 i sitt møte 25.02.2021 et reglement for eldrerådet. Dette ble endelig vedtatt i kommunestyrets møte 23.03.2021.

Reglementet ble vedtatt slik (kan også sees på Drammen kommunes nettside):

Rådets virkeområde

- Formålet med rådet er å sikre at målgruppen gis innflytelse i saker som er særlig viktig for dem.
- Rådet er opprettet av kommunestyret i medhold av kommunelovens § 5-12 med tilhørende forskrift.
- Eldrerådet er et forvaltningsorgan i henhold til forvaltningsloven. Rådets medlemmer har derfor taushetsplikt etter forvaltningsloven. Ref. punkt 5.2.10 i veilederen.
- Et eldrerådsmedlem som har vært med på å forberede eller treffe vedtak i en sak som ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, er inhabil til senere å behandle den samme saken i rådet. Dette gjelder ikke ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan i rådet. Bestemmelsene i forvaltningsloven om inhabilitet gjelder også, med de særreglene som står i kommuneloven. Ref. punkt 5.2.6 i veilederen.
- Medlemmene av eldrerådet regnes som folkevalgte etter ny kommunelov, på linje med andre som sitter i folkevalgte organer. Medlemmene av rådet har dermed samme rettigheter som andre folkevalgte. Ref. punkt 1.2 i veilederen.
- Rådet er et rådgivende organ. Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som angår de eldre. Uttalelser fra rådet skal følge saksdokumentene til det kommunale organet som avgjør saken endelig.
- Rådet kan avgi høringsuttalelser på selvstendig grunnlag.
- Rådet kan på eget initiativ ta opp saker som angår de eldre.
- Rådet kan arrangere høringer om saker de har til behandling, og kan innkalle/invitere hvem de måtte ønske til å møte for rådet.
- Rådet kan drive informasjonsarbeid.
- Rådet har ingen beslutningsmyndighet i politiske saker, men kan komme med uttalelser i saker som skal til videre politisk behandling.

Saksbehandling i rådet

- Politisk sekretariat sørger for innkalling til rådets møter, i samarbeid med rådets leder.
- Saker som gjelder de eldre skal legges fram for rådet i så god tid før saken avgjøres endelig, slik at rådets uttalelse har mulighet til å påvirke utfallet i saken.
- Rådet skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp og opplæring.
- Rådet skal hvert år utarbeide en årsmelding som skal legges fram for kommunestyret.
- Reglement for saksbehandling i folkevalgte organer gjelder for rådets arbeid i den grad det er hensiktsmessig.
- Rådsmøtene starter med åpen post. Organisasjoner med tilhørighet til Drammen kan orientere om temaer som opptar medlemmene. Ordningen er begrenset til 20 minutter. Tema bør som hovedregel gjelde kommunale forhold og ha en generell karakter.
- Eldrerådet har inntil 5 minutters taletid i starten av hovedutvalgsmøter og kommunestyremøtet, dette til de saker fra rådet som skal behandles i møtet.
- Kommunestyret bevilger nødvendige midler til rådets virksomhet. Rådet skal ha anledning til å uttale seg før kommunestyret tar en avgjørelse i saken.
- Rådets leder disponerer budsjettet.

Forskrift om rådene er vedtatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17. juni 2019, og Drammen kommune har utarbeidet egen veileder for rådets arbeid datert 9. september 2019. Det er denne veilederen det er referert til i noen av punktene over.

Ikrafttreden

Dette reglementet trer i kraft fra vedtaksdato i kommunestyret (23.01.2021). Reglementet kan endres av kommunestyret selv. Rådet skal gis anledning til å uttale seg før kommunestyret gjør endringer i reglementet.

Uttalelser til saker

Eldrerådet er et rådgivende organ. Rådet skal forelegges saker som er særlig viktig for de eldre. Uttalelser fra rådsmøtene skal følge saksdokumentene til det kommunale organet som tar endelig avgjørelse i saken. Nedenfor gjengis noen av uttalelsene rådet har utarbeidet.

Utlysning av ekstramidler til samarbeidsavtaler i helse sosial og omsorg

I sak 12/23 kom eldrerådet med følgende uttalelse til saken før den ble behandlet i hovedutvalg for helse, sosial og omsorg:

Rådmannens forslag til vedtak med nytt punkt 3 (i uthevet skrift):

1. Hovedutvalg helse, sosial og omsorg slutter seg til «Forslag til tildelingskriterier for ekstramidler til samarbeidsavtaler i helse, sosial og omsorg»
2. Utildelte midlene som er på 37 399 kroner i den årlige tilskuddsordningen med helse- og sosialformål overføres til disse ekstramidlene.
3. I tillegg til samarbeidsavtaler bes administrasjonen se på andre avtaleformer, som f.eks. partnerskapsavtaler.

Strategi for frivillighet (2024–2030). 1. gangs behandling

I sak 28/23 kom eldrerådet med følgende uttalelse til saken før den ble behandlet i hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet:

Som rådmannens forslag til vedtak med endring i punkt 2 (i uthevet skrift)

1. Forslag til Strategi for frivillighet 2024–2030 med kunnskapsgrunnlag legges ut på høring
2. Høringsfristen settes til 30.9.2023

Pårørendeundersøkelse

I sak 35/23 kom eldrerådet med følgende uttalelse til saken før den ble behandlet i hovedutvalg for helse, sosial og omsorg:

Nytt punkt 2 i uthevet skrift) i tillegg til de 3 punktene i rådmannens forslag til vedtak.

1. Det gjennomføres pårørendeundersøkelse ved sykehjem og tilsvarende bolig med heldøgns omsorg, tilrettelagt for mennesker med demens.
2. Det gjennomføres pårørendeundersøkelse som omfatter alle pårørende som mottar hjemmesykepleie/ hjemmetjenester for hjemmeboende mennesker med demens-diagnose.
3. Undersøkelsen inneholder spørsmål knyttet til pårørendes opplevelse av kvaliteten på brukernes tjenestetilbud og kommunens samarbeid med- og oppfølging av pårørende.
4. Pårørendeundersøkelsen gjennomføres i egen regi høsten 2023

Orienteringssak:

Oppstart av langsiktig samarbeid for å skape flere arbeidsplasser

I sak 38/23 kom eldrerådet med følgende uttalelse til saken før den ble behandlet i hovedutvalg for helse, sosial og omsorg:

Nytt 1. avsnitt (i uthevet skrift)

Det anbefales at saken behandles tverrsektorielt.

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg tar saken til orientering.

Sluttbehandling – Temaplan for boligutvikling (2023 – 2033)

I sak 39/23 kom eldrerådet med følgende uttalelse til saken før den ble behandlet i hovedutvalg for helse, sosial og omsorg, formannskapet og kommunestyret:

Rådmannens forslag til vedtak med tilleggsforslag (i uthevet skrift):

Temaplan for boligutvikling (2023 – 2033) vedtas i henhold til vedlagte forslag

Det bør legges til rette for boformer som fremmer sosialt samvær og motvirker isolasjon spesielt av hensyn til eldre, men også enslige voksne.

1.tertial rapport

Rune Bugge Persson (Drammen Pensjonistforening) fremmet følgende protokolltilførsel som følger saken:

Punkt nr. 13 i rådmannens forslag til vedtak utgår.

Administrasjonen får i oppdrag å utrede bygging av ny ungdomsskole på Åskollen. Alle planer og utbygging i området Tangen/Merke til Skogers/Vestfolds grense stanses til skolesituasjonen er avklart. Det vil ikke være kapasitet til å ta imot nye elever i dette området på overskuelig fremtid uten en infrastruktur som fungerer. Når man har busset elever fra Åskollen siden 60-tallet, dette må opphøre. Nå er det på tide at også Åskollen blir en del av Drammen.

Sak fremmet i møte i eldrerådet 09.03.2023:

Følgende brev fulgte møteinnkallingen til møte i eldrerådet 09.03.2023:

SKYTTELBUSS I PERIODEN 2023–2025.

I forbindelse med rivning av bybrua og bygging av ny bru ble det annonsert at Drammen Kommune og Bane Nor ville etablere en Skyttelbuss for personer som ikke hadde mulighet til å benytte seg av den nye gangbrua.

Det ble inngått et spleiselag mellom kommunen og Bane Nor for å få prosjektet realisert.

Oppstarten av tilbudet ble markedsført i Brakar sin brosjyre «Nytt rutetilbud i Drammen fra 2.mai». I første omgang skulle bussen kjøre i perioden 2.mai–25.juni. Nytt rutetilbud i Drammen ble også offentliggjort på nettet.

Samarbeidsutvalget for Pensjonistforbundet i Drammen, Svelvik, Nedre Eiker og Konnerud samt Jernbanepensjonistenes forening Drammen stiller seg bak følgende innspill i saken.

Ifølge opplysninger var det få personer som benyttet seg av tilbudet, noe som igjen resulterte i en nedlegging av Skyttelbussen.

Innledningsvis vil vi peke på noen forklaringer på hvorfor et fåtall i målgruppen brukte skyttelbussen i denne perioden:

1. Tilbudet ble muligens for dårlig markedsført. Brosjyren fra Brakar var adressert til registrerte kunder hos Brakar. Det kan tyde på at målgruppen ikke fikk nok informasjon om tilbudet. Da mange eldre ikke kan bruke digitale medier.
2. Tilbudet varte bare i et kort tidsrom, ca. 6 uker. I denne perioden var det mange helligdager. I tillegg til at det var i en periode hvor mange har ferie.
3. Det er enklere for personer å ta seg over gangbrua på sommerstid, enn på vinterstid. I vinterhalvåret er det ekstra store problemer med snø, og isbelagte trapper og dekke.

Vi representerer pensjonistforeninger i Drammen og tar saken opp fordi mange av våre medlemmer sliter med å komme seg over brua. Det har ført til at mange personer, ikke lenger ser seg i stand til å delta på møter og andre aktiviteter.

Sett i lys av den lange anleggsperioden, fram til 2025, med mulige forsinkelser, ber vi om at Drammen Kommune med ordfører i spissen vil bidra til å gi våre eldste og personer med andre behov, tilbudet om en Skyttelbuss tilbake.

Begrunnelsen er å gi de eldre mulighet til å delta i foreningsliv, sosiale treff, og oppsøke lege, tannlege, frisør og byens kulturinstitusjoner mm., uten å være nødt til å bruke drosje eller privatbil (familiemedlemmer må kjøre). Mange enslige har ikke økonomi til å benytte seg av drosje for å kunne delta på møter, foreta innkjøp og andre aktiviteter. Det fører til utenforskap, samtidig blir foreningslivet og andre skadelidende. Mange av de eldste, de som har størst behov for slike treffsteder sier at de ikke kan delta på møtene fordi det er for vanskelig å benytte gangbrua. Den er blitt en barriere istedenfor det motsatte.

Vi ber derfor om at kommunen på nytt vurderer å gjeninnføre tilbudet om Skyttelbuss.

1. Tilbudet bør være et helårstilbud som er tilgjengelig hele dagen til kl. 21.00 Eventuelt at bussen starter kl. 11.00 og frem til kl. 21.00. Det gir personer med behov for Skyttelbuss enkelt kan komme fra Bragernes til Strømsø og omvendt. I dette ligger det også en miljøgevinst for Drammen kommune.
2. En dårligere løsning, men et alternativ, er at Drammen kommune og Bane Nor finansierer en skyttelbuss som transporterer personer som har problemer med å benytte seg av gangbrua i vintersesongen (fra midten av september til midten av mars. Tilbudet må være som angitt i punktet ovenfor. (hele dagen)
3. Et alternativ er at Næringslivet også blir med i et spleiselag. Men det er Drammen Kommune og Bane Nor som har ansvar for å få til en løsning til det beste for veldig mange.

Det er viktig at denne ordningen kommer i gang så raskt som mulig, men senest høsten 2023. Det vises all medieomtale om folks utfordringer med å benytte seg av gangbrua.

Å gjeninnføre tilbudet med kjøring av Skyttelbuss vil bidra til at Drammen kommune sin målsetting om et samfunn som legger til rette slik at alle innbyggere får muligheten til å delta i aktiviteter, foreningsliv og kulturinstitusjoner for å nevne noe. Dette er dessverre ikke mulig for eldre og andre på nåværende tidspunkt.

Jernbanepensjonistenes Forening Drammen

v/leder Aslaug Brandt Trondsen

Eldrerådet vedtok enstemmig å oversende brevet til administrasjonen og ber om at det utarbeides en sak som kommer opp til behandling snarest mulig.

Oppfølging av saken i eldrerådets møte 01.06.2023:

Administrasjonen ønsker at en representant fra eldrerådet er med i prosessen med utarbeidelse av tilbud om transport mellom Bragernes og Strømsø i perioden fram til ny bybru blir åpnet.

Leder i eldrerådet Aslaug Brandt Trondsen blir med som representant fra eldrerådet.

Råd for personer med funksjonsnedsettelse valgte Liv A. Hansen som representant.

Initiativet fra leder i eldrerådet Aslaug Brandt Trondsen resulterte i at Drammen kommune dekker drosje til alle som har behov i perioden fra 1. november 2023 og ut april 2024. Den som ønsker skyss, må henvende seg til kommunen for å få et kort med bilde. Dette kortet kan man vise fram til drosjen som deretter frakter vedkommende fra den ene siden av elva til den andre. Kortet er gratis, og man betaler ikke egenandel til drosjen. Ordningen gjelder fra kl. 07.00 – 20.00 og det er drosjer tilknyttet Drammen Taxi som har anbudet. Det er ingen krav for å få dette kortet, men ordningen er tillitsbasert og er tenkt å gjelde de som har problemer med å komme seg over elva. Brukerne kan enten bestille tur på forhånd eller bare møte opp på en av drosjeholdeplassene på torgene.

Drosjeordningen skal inkludere både eventuell førerhund, ledsager og rullestol. Er man avhengig av å få med rullestol, må drosjen bestilles på forhånd slik at den står klar når man kommer til torget.

Ordningen skal evalueres våren 2024.

Orienteringer

De fleste orienteringene var felles for eldrerådet og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Møte 26.01.2023:

- Kommuneombud Aleksander Hamre Leet presenterte seg.
- Orientering om parkeringsstrategi med parkeringsnorm.
- Orientering om kommuneplanens arealdel.
- Rettigheter for pasient, bruker og pårørende.
- Informasjon vedrørende pårørendestrategi m.m.
- Status mulighetsanalyse Krokstad sykehjem.
- Hjemmetjenester og institusjon – status for Drammen.

Møte 09.03.2023:

- Arbeidsverksted plan om selvmordsforebygging.
- Orientering om kommunikasjons- og profileringsstrategi ifm. kommunestyre- og fylkestingsvalget.
- Gatelys og lydsignal.

Møte 27.04.2023:

- Balanse 2022.
- Idrettsrådet informerer om sitt arbeid.
- DNT Drammen og omegn informerer om sitt arbeid.
- Temaplan for boligutvikling.
- Orientering om framdrift prosjekt tjenesteutvikling i P05 i 1. tertial.
- Orientering om partnerskap i NAV og prioriteringer 2023.
- Innspill til høring om helsepersonellkommisjonen.
- Orientering om fastlegeordningen.

Møte 01.06.2023

- Områdestrategi for Strømsø.
- Rehabiliteringstilbud for Drammen kommunes innbyggere.
- Skyttelbuss.
- Strategi for frivillighet 1.gangsbehandling.

Henvendelser fra andre

Andre henvendelser

Øvrige temaer

Evalueringskonferanse 16.02.2023

Eldrerådet og råd for personer med funksjonsnedsettelse hadde felles evalueringskonferanse på Scandic Ambassadeur hotel.

Konferansen ble avsluttet med at nestleder Aslaug Brandt Trondsen takket Arild Wilberg for innsatsen som leder og overrakte blomster på vegne av eldrerådet.

Annet fra møte 26.01.2023

- Eldrerådets leder Aslaug Brandt Trondsen spurte om prosjektet som Nedre Eiker hadde om ernæring til hjemmeboende – kartlegging av ernæringsstatus/underernæring og relevante tiltak er videreført i den nye kommunen

Kommunalsjef hjemmetjenester og institusjon Sudhir Sharma besvarte spørsmålet. Det aktuelle prosjektet er ikke videreført, men det er andre relevante tiltak rundt temaet.

- Eldrerådets leder Aslaug Brandt Trondsen overleverte brev til eldrerådet fra Samarbeidsutvalget for de lokale pensjonistforeningene i Drammen kommune, Svelvik Pensjonistforening, pensjonistforbundet Nedre Eiker, Drammen pensjonistforening og Konnerud Pensjonistforening, tilsluttet Pensjonistforbundet Buskerud vedrørende krav til at offentlig sektor skal være digital.

Stand forebyggende Helseteam for seniorer og eldrerådet

Representanter fra eldrerådet stilte på stand følgende steder og tidspunkter:

- På Papirbredden 14.06. fra kl. 12.00 til kl. 14.00
- På Bragernes Torg 21.06. fra kl. 12.00 til kl.14.00
- På Papirbredden 23.08. fra kl. 12.00 til kl. 14.00
- På Bragernes Torg 30.08. fra kl. 12.00 til kl. 14.00

Det ble en god arena for å møte innbyggerne og gi informasjon om kommunens tilbud og tjenester.

Befaringer

Studietur til Sandefjord og Tønsberg 30.03.2023 med følgende program:

Besøk på Nygård bo- og behandlingssenter i Sandefjord:

- Eierskap hos politikerne og prioriteringer
- Utvikling av heldøgns omsorg de neste årene
- Omvisning
- Digitalisering og bruk av velferdsteknologi
- - Rekruttere og beholde helsepersonell

Besøk på Forsmannsenteret i Sandefjord:

- Hvordan det jobbes med sentrene og utvikling av disse.
- Hvordan dette forebygger behovet for sykehjemsplass/heldøgns omsorg
- Utvikling av hjemmetjenesten, organisering og hvordan det jobbes

Besøk på Hogsnes Helsehus i Tønsberg

Kurs/møter/annen agenda som eldrerådet har vært med på i 2023

Leder av eldrerådet Aslaug Brandt Trondsen og Ana Maria Silva-Harper (H) deltok på Storbykonferansen i Sandnes 5.-6. juni 2023.

Før fellessamlingen deltok ledere og nestledere i en egen sekvens. På dagsorden sto diskusjonen om hvorvidt man burde utvide Storbysamarbeidet og invitere flere byer til å delta.

Programmet på Storbykonferansen inneholdt bl.a. presentasjon av eldrerådene, innlegg «Sandnes blir eldre», helsefremmende kartlegging av hjemmeboende eldres helse, aldersvennlige boligløsninger og tjenestetilbud, E-helse i Sandnes kommune, ernæring og tannhelse.

Av utflukter kan nevnes et besøk om foredrag i Sandnes rådhus, båttur med Rygerkongen på Lysefjorden og besøk ved Naustene på Bersagel.

Storbykonferansen arrangeres på omgang mellom storbyene som er med i samarbeidet. Det er Drammen kommunes tur til å arrangere Storbykonferansen i 2025/2026.

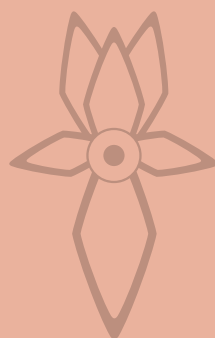
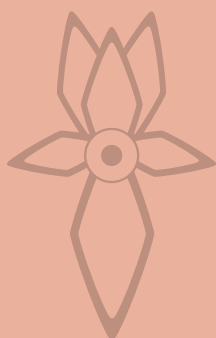
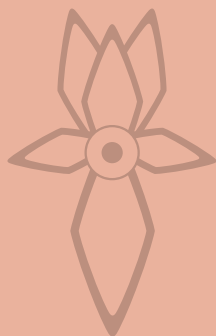
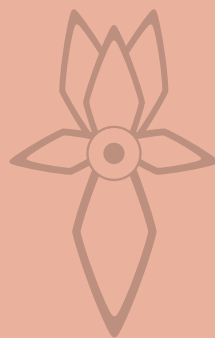
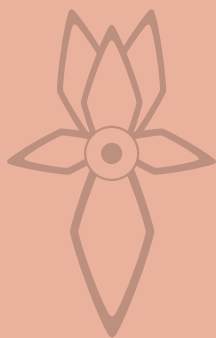
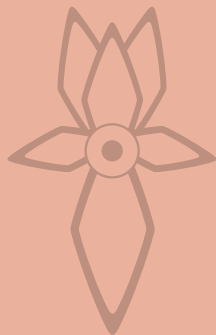
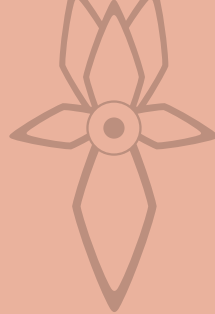
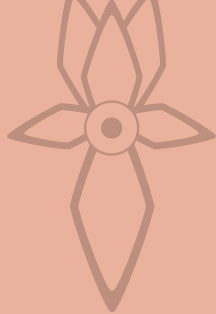
Arbeidsverksted om selvmordsforebygging 09.03.2023.

Fokusområder i 2023

- For at uttalelsene til rådet skal inngå i beslutningsprosessen må disse formuleres skriftlig. Rådet fortsatte dette arbeidet og ha søkelys på at debatten i rådet skal resultere i uttalelser som følger saksdokumentene.
- Det er reglementsfastet at rådet har taletid i politiske organer og rådet vil fortsette arbeidet med å forsøke å benytte den reglementsfastede taletiden mer aktivt i 2024. Dette for i større grad å synliggjøre rådets uttalelser.
- Foruten å være et rådgivende organ kan rådet av eget tiltak ta opp saker. Fremover vil rådet også ha fokus på mer aktivt å benytte muligheten til å ta opp saker på eget initiativ.

Avslutning

Eldrerådet takker alle i administrasjonen som har bistått oss gjennom året med grundige og gode presentasjoner under orienteringer og saksframlegg. Spesielt takk for fremragende hjelp fra sekretariat og kommunalsjef.

DRAMMEN
KOMMUNE